

สภาพปัญหาและการพัฒนาห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียน บ้านท่าหนุ่น จังหวัดกระบี่

กฤษณะ อ่อนแก้ว¹ นิชาภา พรหมยอด² ธฤต ศรีรินทร์³ และเยาวลักษณ์ สุวรรณแห⁴

Received 21/04/2022 Revised 30/05/2022 Accepted 04/06/2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าหนุ่น ตำบลเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งสารสนเทศหลากหลาย ประยุกต์ใช้ทฤษฎีปัญหาและทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครูชำนาญการ และเจ้าหน้าที่ธุรการ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างด้วยแบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังการศึกษาพัฒนาห้องสมุด รวมถึงการดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยม ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการลงพื้นที่ระหว่างเดือนสิงหาคม 2563 ถึง เดือนธันวาคม 2563 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้า ผลการวิจัยพบว่าห้องสมุดโรงเรียนแห่งนี้ประสบปัญหาด้านทรัพยากรห้องสมุด ลักษณะทางกายภาพ การใช้เทคโนโลยีในห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และขาดตำแหน่งบรรณารักษ์ประจำ การดำเนินงานโครงการช่วยแก้ไขปัญหาของห้องสมุดโรงเรียน นำไปสู่การพัฒนาห้องสมุดในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุดที่ดีขึ้น การจัดหาทรัพยากรห้องสมุดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย การสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์ช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สร้างทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียนที่ทันสมัย เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กับโรงเรียนซึ่งช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในการเข้าใช้ห้องสมุด ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครู

คำสำคัญ: ห้องสมุดโรงเรียน, ห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัย, สภาพปัญหา, การพัฒนาห้องสมุด

¹⁻³ นิสิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตสงขลา
อีเมล: themakerxz@gmail.com

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขตสงขลา อีเมล: aleksuwannakhae@gmail.com

Challenges Relating to the Development of an Early Childhood Library in Ban Than Nun School in Krabi Province

Krissana Onkaew¹ Nichapa Promyod² Tarit Sorrnirun³ Yaowaluk Suwannakhae⁴

Received 21/04/2022 Revised 30/05/2022 Accepted 04/06/2022

Abstract

The objective of this qualitative research was to study challenges pertaining to the development of a school library in Ban Tha Nun school in Krabi Province, Thailand. In the process of this investigation, the researchers examined and reviewed various sources and applied three theories, namely: the Intelligence Development Theory, the Theory of Learning, and the Theory of Multiple Intelligences, in order to establish a conceptual framework and for the purposes of data analysis.

The research consisted of eight key informants, including: the school director, the school's institutional committee, professional level teachers and the administrative staff, respectively. Relevant data were then collected through participants' observations and group discussions, as well as through semi-structured interviews, using appropriate forms, prior and after the research. The Octagon Library Project was then implemented as a part of the field work activity from August 2020 to December 2020. Triangulation methods were used for data analysis and for the purpose of discussions.

The research results revealed that the school's library encountered a number of challenges, including: lack of suitable library materials, inadequate physical environment, lack of appropriate technology and reading activities, as well as the absence of a fulltime librarian. Thus, the implementation of the Library's Project helped to resolve a number of related issues and led to a more effective and organized library with appropriate library resources for its young users. Building an online Octagon Library website, as a part of this research, encouraged more technology use as a new method for reading and learning, and created more interest in using the library in general. This will likely help to cultivate greater reading habits, support teachers' instruction, and will assist with teaching activities.

Keywords: School library, Early childhood library, Library challenges, Library development

¹⁻³ Undergraduate student Library and Information Science major Humanities and Social Sciences Faculty Thaksin University Songkhla campus email: themakerxz@gmail.com

⁴ Assistant Prof. Dr. Library and Information Science major Humanities and Social Sciences Faculty Thaksin University Songkhla campus email: aleksuwannakhae@gmail.com

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปีก่อนระดับอุดมศึกษา ให้มีการศึกษาบังคับจำนวน 9 ปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่ 7 เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ (Office of the National Education Commission, 1999) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีทักษะการเรียนรู้ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก โดยต้องพัฒนา ผักผ่อน และปมเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่ตามระดับช่วงวัย (New National Educational Act, 2019) ห้องสมุดโรงเรียน เป็นสถานที่รวบรวมความรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ให้บริการทั้งครู นักเรียนเป็นหลัก ซึ่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งสิ่งพิมพ์ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้ได้ใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ประกอบการเรียนการสอนและเป็นแหล่งสร้างเสริมปัญญา ความเจริญทุกด้านของผู้ใช้บริการ (Phersongsri, 2013)

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่จะก้าวเข้าสู่การพัฒนาของชีวิต เด็กจะเริ่มพัฒนาลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง ให้ความสนใจในสิ่งรอบตัว ดังนั้น ผู้ปกครองหรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กวัยนี้ จึงควรเข้าใจ และยอมรับถึงลักษณะเฉพาะวัยอย่างถูกต้องเพื่อเป็นการสนับสนุน และสามารถดูแลเด็กวัยนี้ได้เหมาะสมซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ของร่างกายจากลักษณะทั่วไปหรือง่าย ๆ ไปสู่ลักษณะเฉพาะที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในขนาด และการทำหน้าที่ และพัฒนาการก็เป็นการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีทิศทาง มีระเบียบ แบบแผนสืบเนื่องกัน รวมทั้งด้านอารมณ์สังคม สติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพเกิดความเพิ่มพูนทักษะ และความสามารถใหม่ ๆ อันเนื่องจากการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมาย หรือเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของบุคคล และจากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว (Chumai, 2016)

สหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด ได้นิยามความหมายของห้องสมุดโรงเรียนไว้ว่า เป็นสถานที่ที่มอบสารสนเทศ แนวคิดพื้นฐานสู่การทำงานอย่างประสบความสำเร็จ โดยห้องสมุดโรงเรียนได้บรรจุทักษะการเรียนรู้ระยะยาว และการพัฒนาด้านความคิดเพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบในสังคม (The International Federation of Library Associations and Institutions: IFLA, 2019) ส่วนห้องสมุดแห่งชาตินิวซีแลนด์ได้ให้ความหมายของห้องสมุดโรงเรียนไว้ว่า ห้องสมุดโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ที่ให้บริการและทรัพยากรสนับสนุนตัวผู้เรียน เจ้าหน้าที่ และครอบครัว ที่มีศักยภาพอย่างมากที่จะช่วยสร้างความแตกต่างให้กับตัวผู้เรียน เกิดความสำเร็จ และความเสมอภาคทางการศึกษา และมีความเป็นอยู่ทางอารมณ์ สังคมที่ดี (National Library New Zealand, 2018) และ สมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนอเมริกันได้กำหนดมาตรฐานการสร้างห้องสมุดโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ห้องสมุดควรมีบรรณารักษ์ผ่านการรับรองและดำรงตำแหน่งอย่างชัดเจน มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง (American Association of School Librarians, 2018)

ในประเทศไทยได้ศึกษามาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนและตัวบ่งชี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานและพัฒนา นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พุทธศักราช 2552-2561 โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ การปรับปรุงมาตรฐานในส่วนที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูหรือบุคลากรบรรณารักษ์ผู้มีหน้าที่ในการแนะนำ การใช้ห้องสมุด การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด และการรับรู้เข้าถึง และ ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ จัดเก็บสถิติการใช้บริการ และมีทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ด้านการอ่านของนักเรียนที่ให้เป็นไปตามเกณฑ์การอ่านหนังสือขั้นต่ำ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนา ในปัจจุบันและอนาคต (Office of the Basic Education Commission, 2013)

จากการทบทวนงานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการบริหาร สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน พบว่าได้มีการศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนในด้านการใช้บริการห้องสมุดของโรงเรียนหลายแห่ง เช่น Prachasuk & Chalermvongsave (2020) ศึกษาความต้องการที่จำเป็นต่อการใช้บริการห้องสมุดของโรงเรียนพระอินทร์ศึกษา (กลุ่มมสกลอุทิศ) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการจำเป็นต่อการใช้บริการห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3 ด้านหลักคือ หนังสือ บรรณารักษ์ และบรรยากาศ ซึ่งแนวทางการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จึงเป็นการสนับสนุนด้านงบประมาณและการจัดการเพื่อพัฒนาห้องสมุด 3 ด้าน คือ หนังสือดี บรรณารักษ์ดี และบรรยากาศดีให้เพียงพอ ทันสมัยและตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด สำหรับด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ในงานวิจัย Sanghaow, Pollham, & Ubonlert (2020) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษามีระดับผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนากิจกรรมที่ ส่งเสริมใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ความรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความพร้อมอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความพร้อมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหา เข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษาตามความสนใจ รวมถึงให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงด้วยตนเอง นอกจากนี้ Charernsri & Hemchayart (2020) ได้ศึกษาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ามีการแบ่งพื้นที่สำหรับเด็กเป็นสัดส่วน มีแสงสว่างเพียงพอพื้นที่เอื้อต่อกิจกรรมเด็ก พื้นที่เด็กใกล้ประตูเพื่อความสะดวก มีประตูรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้บริการ ความสะอาด การจัดครุภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ขนาดครุภัณฑ์เหมาะสม ปลอดภัยกับเด็ก มีการเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ด้านภาษาหลากหลาย ทันสมัย สะท้อนวัฒนธรรมไทยและชุมชน ติดป้ายกำกับคำ

ตามชั้น นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ นักเรียนหยิบใช้ได้สะดวกปลอดภัยด้วยตนเอง สื่อการเรียนรู้และของเล่นมีสภาพสมบูรณ์ สะอาด เป็นต้น

โรงเรียนบ้านท่าหนู สังกัด สพฐ.กระบี่ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 ด้วยความร่วมมือของประชาชน ในท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่เห็นความสำคัญของการศึกษา ต้องการให้บุตรหลานมีความรู้ โดยให้ใช้ที่สาธารณะประโยชน์โดยมีพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ 50 ตารางวา ซึ่งได้รับจากนายฉลอง กัลยาณมิตร ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ในขณะนั้น ต่อมาประชาชนได้ช่วยร่วมมือกันเสียสละทรัพย์ในการสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้นจนประสบความสำเร็จ เปิดการเรียนการสอนใน 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 68 คน โดยมีครูสอนจำนวน 5 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน และลูกจ้างเหมาจำนวน 1 คน ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 126 หมู่ ที่ 4 ตำบลเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ห่างจากอำเภอเหนือคลอง 2 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกระบี่จำนวน 20 กิโลเมตร ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าหนู มีลักษณะอาคารเป็นทรงแปดเหลี่ยม ตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนบ้านท่าหนู จังหวัดกระบี่ โดยมีทรัพยากรภายในห้องสมุด เช่น หนังสือ หนังสือภาพ นิตยสาร แผ่นพับ หนังสือเตรียมสอบ สารานุกรม ส่วนใหญ่ได้รับการบริจาค มีการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรในห้องสมุดโดยใช้รูปแบบการจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification System) และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์เครื่องเก่าที่ได้รับบริจาคจากโรงเรียนในท้องถิ่น การจัดวางทรัพยากร อุปกรณ์ และที่นั่งอ่านหนังสือจะยึดตามรูปแบบของตัวอาคารเป็นหลัก มีการจัดชั้นวางหนังสือเป็นหมวดหมู่ในแต่ละมุมห้อง 8 มุม มีลักษณะเป็นชั้นแขวนยึดติดกับผนัง โดยมีครูผู้รับผิดชอบดูแลห้องสมุดซึ่งเป็นครูผู้สอนในวิชาต่าง ๆ และนักเรียนช่วยงานห้องสมุด (Banthanun School, 2019) จากการสำรวจเบื้องต้น ด้วยวิธีการการสังเกต และการสัมภาษณ์ครูอรรณไพชานาญ (Paichumnun, 2020) ผู้รับผิดชอบดูแลห้องสมุดโรงเรียนในการลงพื้นที่ วันที่ 20 สิงหาคม 2563 พบว่าห้องสมุดโรงเรียนแห่งนี้ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาเช่น หนังสือ การ์ตูน วิดีโอ คอมพิวเตอร์ หรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ที่ช่วยดึงดูดให้นักเรียนสนใจเข้ามาใช้ห้องสมุด นอกจากนี้ยังไม่มีงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ทำให้ไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องสมุดและนักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการอ่านในหลายปีที่ผ่านมา

การศึกษาปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาในโรงเรียนบ้านท่าหนู จังหวัดกระบี่ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อโรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียน รวมถึงชุมชน โครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยมเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านทรัพยากร ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ให้มีลักษณะของห้องสมุดโรงเรียนที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับปรุงและพัฒนาของห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าหนู จังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกจากบุคลากรภายในโรงเรียนบ้านท่าหนุ่น จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นโรงเรียนชุมชนขนาดเล็กที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 1-10 ปี ขึ้นไป และชาวบ้านจากชุมชนบ้านท่าหนุ่นที่มีความรับผิดชอบหลักในการบริหารโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน ดูแลห้องสมุดโรงเรียน ผู้ดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ครูชำนาญการ และเจ้าหน้าที่ธุรการ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยการลงพื้นที่เป็นการลงพื้นที่สำรวจห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าหนุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนทางด้านกายภาพ และด้านทรัพยากรของห้องสมุดครั้งแรกในวันที่ 20 สิงหาคม 2563 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียน ทางด้านกายภาพและด้านทรัพยากรของห้องสมุด และมีการลงพื้นที่ห้องสมุดครั้งที่สอง ในวันที่ 18 กันยายน 2563 เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยมซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงห้องสมุดทางด้านกายภาพ วางแผนซ่อมแซม และซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุด จัดเรียงชั้นวางหนังสือตามทฤษฎีปัญหา โดยแบ่งหมวดหมู่ตามเนื้อหาสาขาวิชา ทำความสะอาดอาคารห้องสมุดโรงเรียน และจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์รับบริจาคหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับห้องสมุด คัดสรรเลือกทรัพยากรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการของนักเรียนระดับปฐมวัย จัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์เพื่อรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์เพื่อให้ให้นักเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้หลากหลาย การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยใช้การดำเนินโครงการห้องสมุดแปดเหลี่ยมแบบสัมภาษณ์ก่อนการศึกษาและพัฒนาห้องสมุดเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของห้องสมุดโรงเรียน และแบบสัมภาษณ์หลังการพัฒนาห้องสมุด ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และแก้ไขตามคำแนะนำให้สมบูรณ์ก่อนใช้สัมภาษณ์จริง

4. วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วทำการตรวจสอบด้วยวิธีการสามเส้าด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูล และด้านทฤษฎีดังนี้

4.1 ด้านข้อมูล เป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่จะเน้นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ว่ามีความเหมือนกันหรือไม่ ซึ่งถ้าทุกแหล่งสารสนเทศพบได้ข้อค้นพบมาเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มีความถูกต้อง เช่น เปรียบเทียบข้อมูลจากการสังเกตกับการสัมภาษณ์ เปรียบเทียบกับสิ่งที่พูด เพื่อตรวจสอบความแน่นอนของคำพูดในเรื่องเดียวกันแต่เวลาเปรียบเทียบมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องเดียวกันที่ได้มาจากผู้ให้ข้อมูลหลักหลายคน

4.2 ด้านผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูล เป็นการตรวจสอบจากผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลต่างกันนำมาเปรียบเทียบว่าได้ค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไรซึ่งถ้าผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลทุกคนพบว่าข้อค้นพบที่ได้มามีความเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลจากผู้วิจัยได้มาที่มีความถูกต้อง

4.3 ด้านทฤษฎี เป็นการใช้มุมมองของทฤษฎีแตกต่างกันได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ และทฤษฎีพหุปัญญา มาพิจารณาตีความ วิเคราะห์ อภิปรายผลจากการรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับมนุษยนิยม (Humanism Theory) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เสนอโดยอับราฮัม มาสโลว์ คาร์ล โรเจอร์ส และเจมส์เอฟ. ทวี. บูเกิล ในช่วงต้นศตวรรษ ที่ 20 สาธารณะของทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับทางเลือกของนักเรียนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พวกเขาควรได้รับการสนับสนุนให้ควบคุมการศึกษาของตนเอง โดยการเลือกกิจกรรมประจำวันไปจนถึงเป้าหมายในอนาคต ครูที่ใช้การเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้เพื่อการจัดการเรียนการสอนเชื่อว่าการค้นหาแรงจูงใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเลือกเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาต้องการทราบอย่างแท้จริง นอกจากนี้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ช่วยส่งเสริมสมรรถภาพการเรียนรู้ด้วย (Western Governors University, 2020)

4.3.2 ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence) โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้และปัญญานี้ว่ามีความฉลาดของมนุษย์มีหลากหลายด้านแต่มีความสามารถแต่ละด้านไม่เท่ากัน (Edutopia, 2022)

- ด้านภาษาหรือการใช้ภาษา เป็นความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์ข้อมูลและผลิตงานที่เกี่ยวข้องกับภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น สุนทรพจน์ หนังสือ และอีเมล
- ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์เป็นความสามารถในการพัฒนาสมการและการพิสูจน์ การคำนวณ และแก้ปัญหาที่เป็นนามธรรม
- ด้านมิติ บุคคลสามารถแสดงออกด้วยภาพ มองเห็นรูปลักษณ์ของสิ่งต่างๆ มีจินตนาการที่ดี และอ่านแผนที่แผนภูมิได้ดี
- ด้านดนตรี เป็นความสามารถในการสร้างและให้ความหมายของเสียง มีความชอบร้องเพลง ฟังเพลง เล่นดนตรี แยกแยะทำนองจังหวะดนตรี และรู้จักโครงสร้างของดนตรี
- ด้านธรรมชาติ บุคคลมีความสามารถในการระบุและแยกแยะระหว่างพืช สัตว์ และการก่อตัวของสภาพอากาศต่างๆ ที่พบในโลกธรรมชาติ
- ด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย เกิดจากการใช้ร่างกายของตนเองเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์หรือแก้ปัญหา มีความสามารถด้านกีฬา
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสะท้อนความสามารถในการรับรู้เข้าใจอารมณ์ ความปรารถนา แรงจูงใจ และความตั้งใจของผู้อื่น
- ด้านความเข้าใจบุคลิกของตนเอง มีความคิดระดับสูง และมีเหตุผลสนใจติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ มีสมาธิ เป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยน

5. ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม คณะผู้วิจัยติดต่อและขอความอนุเคราะห์ก่อนการสัมภาษณ์จริง และได้แจ้งวัตถุประสงค์ในกาดำเนินงานวิจัยแก่ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยที่คณะผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์อนุญาตเท่านั้น และได้ขออนุญาตนำข้อความมาใช้ประกอบการนำเสนอในงานวิจัย ในส่วนของข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์จะเผยแพร่ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับโดยไม่ทำการเผยแพร่

6. นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการนำเสนอผลการวิจัยในเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยว่าห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าห่าน ประสบปัญหาในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านทรัพยากรที่ไม่ตรงกับความต้องการของเด็กปฐมวัย ด้านเทคโนโลยีในห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านบุคลากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพพบว่าห้องสมุดมีความไม่เป็นระเบียบ ไม่มีการจัดหมวดหมู่หนังสือพื้นที่ในการอ่านแออัด มีความอับชื้น อากาศถ่ายเทไม่สะดวก สภาพทรุดโทรม มีแสงสว่างไม่เพียงพอ และมีปลวกทำลายหนังสือ ส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้

2. ด้านทรัพยากรในห้องสมุดพบว่าไม่ตรงกับความต้องการไม่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้ใช้ห้องสมุดซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา หนังสือล้าสมัย ไม่ได้รับการคัดสรร ขาดแคลนหนังสือสำหรับเด็ก แต่มีทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ เช่น วารสารที่ได้รับบริจาคซึ่งไม่มีความทันสมัย ไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

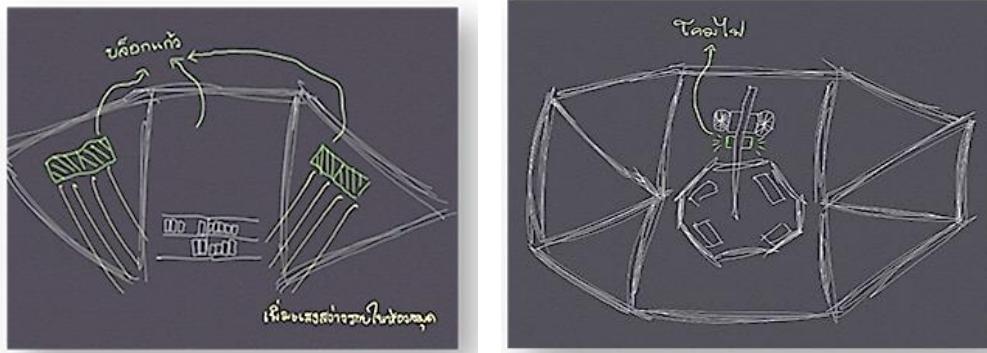
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในห้องสมุด พบว่าอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ชำรุด ขาดการบำรุงรักษา ถูกนำมาวางไว้และไม่ได้รับการใช้งาน

4. ด้านกิจกรรมการอ่านเพื่อสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุดพบว่าโรงเรียนไม่มีแผนและแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมการอ่านที่แน่นอน ที่ผ่านมาเป็นการจัดกิจกรรมบ้างนานๆครั้ง

5. ด้านบุคลากรห้องสมุดโรงเรียนแห่งนี้ไม่มีครูบรรณารักษ์หรือบรรณารักษ์โรงเรียนผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งส่งผลทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบหลักเพื่อดูแล พัฒนาห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

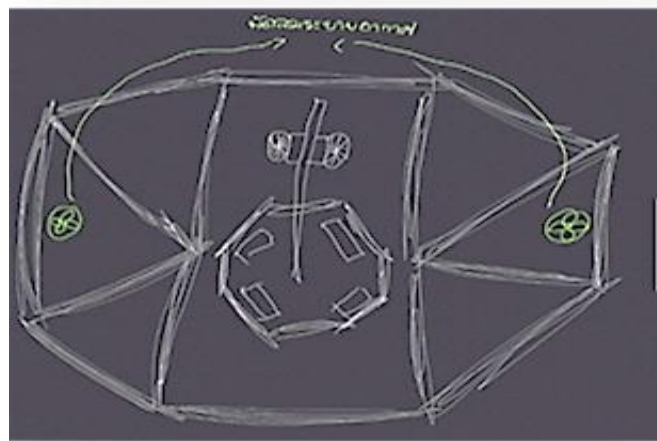
จากสภาพปัญหาข้างต้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผนและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนเพื่อปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนแสงสว่างภายใน และบริเวณรอบห้องสมุดให้มีความเหมาะสม เพื่อสร้างทัศนียภาพ และมีความปลอดภัย โดยการติดตั้งโคมไฟภายในหรือภายนอกห้องสมุดเพิ่มเติม และติดตั้งบล็อกแก้วบริเวณกำแพงห้องสมุดเพื่อให้แสงธรรมชาติลอดผ่านช่วยเพิ่มความสว่างให้บริเวณภายในห้องสมุดดังภาพ

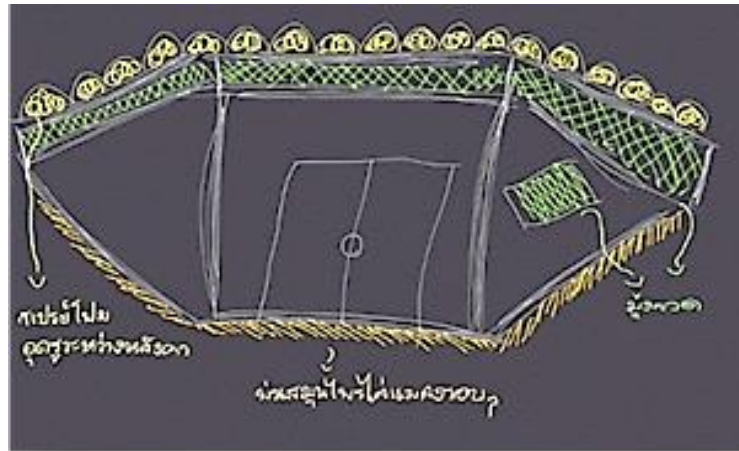
ภาพที่ 1 การออกแบบติดตั้งบล็อกแก้ว

2. ติดตั้งพัดลมระบายอากาศ เพื่อให้อากาศภายในห้องสมุดถ่ายเทได้อย่างสะดวก ไม่เกิดความอับชื้น ร้อนอบอ้าวเกินไปในช่วงอากาศร้อนและแดดยามบ่าย ดังภาพ

ภาพที่ 2 การออกแบบการติดตั้งพัดลม

3. ติดตั้งมุ้งลวดตาข่ายดักแมลง และใช้สมุนไพรในการป้องกันแมลงที่จะเข้ามาภายในห้องสมุด เพื่อป้องกันความเสียหายแก่ทรัพยากรภายในห้องสมุด โดยจะติดตั้งมุ้งลวดบริเวณหน้าต่าง และช่องหลังคา ส่วนตรงร่องหลังคา ซ่อมแซมช่องโหว่หลังคาด้วยการใช้สเปรย์โฟมอเนกประสงค์ ดังภาพ

ภาพที่ 3 การออกแบบติดตั้งมั่งลวดและตาข่ายดักแมลง

4. ตกแต่งภายในห้องสมุดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น เช่น การตกแต่งโดยใช้โปสเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละมุมทั้งหมด 8 มุม และจัดเรียงทรัพยากรในห้องสมุด โดยยึดหลักแนวคิดทฤษฎีปัญหาของการจัดเนอร์ได้แนะนำความฉลาดที่แตกต่างกันแปดประเภทซึ่งประกอบด้วย ภาษาศาสตร์ ตรรกะ/คณิตศาสตร์ เชิงพื้นที่ กาย-การเคลื่อนไหวร่างกาย ดนตรี ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภายในบุคคล และนักธรรมชาติวิทยา (Marenus, 2020)

5. ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอกห้องสมุดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น เช่น ปลูกต้นไม้ให้เป็นที่ร่มบริเวณรอบห้องสมุด และจัดทำป้ายนำทางห้องสมุด

6. ติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ พร้อมลงโปรแกรมเพื่ออำนวยความสะดวกฝึกใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสร้างเอกสาร การสืบค้นสารสนเทศดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และความบันเทิง

สำหรับการพัฒนากิจกรรมการอ่านของห้องสมุด คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเว็บไซต์สื่อการเรียนรู้ แนะนำแหล่งความรู้ นิทานสำหรับเด็กการจัดทำหนังสือเสียงออนไลน์ หรือรายการเสียงประจำห้องสมุดออนไลน์ จัดทำโปสเตอร์ออนไลน์ประชาสัมพันธ์ในการรับบริจาคทรัพยากรที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในห้องสมุด โดยใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น การสื่อสารภายในชุมชน การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

ภาพที่ 4 โปสเตอร์รับบริจาคหนังสือสำหรับเด็ก อุปกรณ์สำหรับห้องสมุด และเว็บไซต์ห้องสมุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ เทคโนโลยีในห้องสมุด และกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน

ลักษณะทางกายภาพ การจัดวางชั้นวางหนังสือให้เป็นระเบียบ แยกหมวดหมู่การจัดชั้นวางหนังสือได้อย่างชัดเจน ผู้ใช้สามารถใช้ทรัพยากรได้ง่ายขึ้น ภายในอาคารห้องสมุดมีอากาศที่ถ่ายเทดียิ่งขึ้น ที่สอดคล้องทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับมนุษยนิยม (Humanism Theory) ที่เสนอแนวคิดเรื่องการตระหนักรู้ในความต้องการของตนเองแต่ละคนของมนุษย์ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สามารถเคลื่อนไปสู่การตอบสนองความต้องการหรือไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ ดังนั้นการสร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนหรือครูในห้องเรียนสามารถช่วยเติมเต็มความต้องการทางอารมณ์และร่างกายของนักเรียน ทำให้พวกเขา มีสถานที่ที่ปลอดภัย สะดวกสบายในการเรียนรู้ และได้รับการสนับสนุนที่จำเป็น ก็จะส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น (Western Governors University, 2020) ซึ่งเป็นทิศทางเดียวกับการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็กในห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้กรุงเทพมหานครของ Charensri & Hemchayart (2020) การจัดพื้นที่ ลักษณะการแบ่งพื้นที่สำหรับเด็กเป็นสัดส่วน ถือเป็นเรื่องสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดสำหรับเด็ก

ทรัพยากรห้องสมุด ได้คัดสรรทรัพยากรห้องสมุดที่ความตรงกับความต้องการของผู้ใช้ระดับปฐมวัยมากขึ้น มีการพัฒนาการจัดเรียงทรัพยากรให้สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกขึ้นทำให้เป็นการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Prachasuk & Chalermvongsave (2020) โดยพบว่าในด้านของหนังสือ หนังสือที่ดีมีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ เกิดพัฒนาการ เกิดการคิด การวิเคราะห์เกิดขึ้นในตัวของผู้ใช้ ห้องสมุดมีส่วนจำเป็นอย่างมากในการจัดหาและคัดเลือกทรัพยากรหนังสือที่ดี มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน เพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงหนังสือเหล่านั้นภายในห้องสมุด ในปัจจุบันนั้นหนังสือที่ดีและมี

ประโยชน์นั้น มีอยู่แพร่หลาย ทั้งหนังสือภายในประเทศและหนังสือต่างประเทศ ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการของผู้ใช้ หนังสือที่มีตรงกับความต้องการของนักเรียนมีส่วนช่วยในการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ช่วยให้มีโอกาสในการศึกษาในด้านต่างๆที่มากขึ้น มีแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และผู้ใช้สามารถนำเอาหลักความรู้ไม่ว่าจะเป็นหลักความรู้ทางวิชาการ หลักความรู้ทางการปฏิบัติไปต่อยอดในการศึกษาและการใช้ชีวิตต่อไป

การสร้างเว็บไซต์ห้องสมุดแปดเหลี่ยมออนไลน์ ที่ช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการค้นคว้า และยังเป็นการสร้างทางเลือกในการเรียนรู้แก่ผู้ใช้ เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กับห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sanghaow, Pollharn, & Ubonlert (2020) ที่พบว่าแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความพร้อมของห้องสมุดสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา ที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหา และร่วมกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้การส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน เพื่อสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านท่าอนุ จังหวัดกระบี่ หลังการปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดแปดเหลี่ยม ช่วยส่งเสริมกิจกรรมการอ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการเข้าใช้ห้องสมุดของผู้ใช้

จากการปรับปรุงและการพัฒนาห้องสมุดแปดเหลี่ยมช่วยสร้างความสนใจให้กับนักเรียนในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อแสวงหาความรู้ และส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมแก่ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Manichot (2010) ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาห้องสมุดช่วยในการส่งเสริมผู้ใช้ในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านของการจัดกิจกรรม ด้านการส่งเสริมการอ่านของผู้ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้ได้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีใจรักในการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการหาความรู้ใส่ตัว ทั้งนี้ห้องสมุดที่ดีควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้ผู้ใช้ได้เกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น ทันสมัยมากขึ้น และทันต่อสารสนเทศใหม่ๆ การพัฒนาห้องสมุดจึงมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการส่งเสริมให้ผู้ใช้เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาตัวเอง ค้นหาตัวตนว่ามีความสามารถใดตามทฤษฎีพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน และสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้เพื่อนำไปใช้ในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 แก่เด็กปฐมวัยช่วงวัยที่สี่อายุเกิน 6 ปี จนถึง 12 ปีให้มีนิสัยในการสังเกตและใฝ่รู้ มีทักษะในการเรียนรู้ รู้จักและรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีหาความรู้ มีทักษะในการอ่าน เขียน มีความรู้ในภาพกว้างของโลก (New National Educational Act, 2019) นอกจากนี้การปรับปรุงภูมิทัศน์ของห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้ของเด็กตามทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับมนุษยนิยมช่วยจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ช่วยส่งเสริมสมาธิการเรียนรู้แก่นักเรียนในขณะอ่าน ค้นคว้าและทำกิจกรรมอื่นๆ ในห้องสมุด

ภาพที่ 5 ห้องสมุดแปดเหลี่ยมโรงเรียนบ้านท่าหนุ่นก่อนและหลังการปรับปรุง

ภาพที่ 6 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการซ่อมแซม และตัวอย่างหนังสือที่เหมาะสมเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

คณะผู้วิจัยเสนอแนะถึงผู้เกี่ยวข้องกับห้องสมุดโรงเรียนประกอบด้วยบรรณารักษ์ ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองดังนี้

บรรณารักษ์หรือครูผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลห้องสมุดโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการดูแลห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนระดับปฐมวัยสามารถใช้บริการในห้องสมุดได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด พื้นที่และทรัพยากรของห้องสมุดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด นอกจากนี้ควรจัดการประชาสัมพันธ์ขอรับบริจาคทรัพยากรและอุปกรณ์ต่างๆ แก่ห้องสมุดโรงเรียนผ่านช่องทางที่หลากหลาย การพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนให้มีความทันสมัย เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและการแสวงหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต

ครูประจำห้องเรียนควรมีส่วนช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในห้องเรียน และให้ทางเลือกในการเรียนรู้ตามความถนัด ดังนั้นครูควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยผนวกกับกิจกรรมการใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สร้างเสริมทักษะการค้นหาสารสนเทศได้ด้วยตนเอง เพาะบ่มบุคลิกลักษณะของผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เพื่อการเป็นพลเมืองของประเทศที่มีคุณภาพต่อไป

ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย แผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรสารสนเทศ บุคลากร และงบประมาณให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพห้องสมุดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 มีหน้าที่ในการกำกับดูแล บริหารจัดการพัฒนาโรงเรียนในสังกัดซึ่ง โรงเรียนประถมศึกษาแต่ละแห่งจะมีขนาดและจำนวนนักเรียนแตกต่างกันให้พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนและชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้มีความรอบรู้ทันเหตุการณ์เป็นบุคคลที่มีนิสัยรักการอ่านการค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง (Office of the Education Council (OEC), 2009) นอกจากนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนควรแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียนในการอ่านใช้บริการห้องสมุด

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน โดยการช่วยบริจาคทุนทรัพย์หรือจัดกิจกรรมระดมทุนที่จะมาช่วยสรรค์สร้าง พัฒนาห้องสมุด เป็นกระบอกเสียงในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของห้องสมุด และการขอรับบริจาคทรัพยากรสารสนเทศ อุปกรณ์ และของเล่นที่เหมาะสมกับเด็ก เพราะห้องสมุดโรงเรียนช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ช่วยให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่ถูกต้องผู้ปกครอง ชุมชนได้เข้าถึงแหล่งของการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

การศึกษาวิจัยในอนาคต ควรจะขยายขอบเขตการศึกษาไปยังห้องสมุดโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในชุมชนหรือวัด ที่จังหวัดอื่นๆ ของพื้นที่ภาคใต้ ด้วยการใช่วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed method) เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับ ผลักดันสู่การสร้างนโยบาย การเรียนรู้ การอ่านของเด็กปฐมวัย การส่งเสริมให้มีการผลิตครูบรรณารักษ์โรงเรียนเพื่อจะได้รับผิดชอบ

วางแผน ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในห้องสมุดโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็กให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย นอกจากนี้ผลของการวิจัยควรจะได้รับถ่ายทอดให้ไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- American Association of School Librarians. (2018). *Future Ready Framework*. Retrieved from <http://www.ala.org/aasl>
- Banthanun School. (2019). *Banthanun School Introduction*. [Video].
- Charernsri, L. & Hemchayart, W. (2020). Environmental Arrangements of Children Library In Bangkok Discovery Learning Library. *OJED*, 15(1), 1-11. [In Thai].
- Chumai, T. (2016). Growth and Development of Early Childhood. *Hua Hin Sook Jai Klai Kangwon Journal*, 1(2), 18-33. [In Thai].
- Edutopia. (2022). *Multiple Intelligences: What Does the Research Say?*. Retrieved From <https://www.edutopia.org/multiple-intelligences-research>
- Manichot, S. (2010). *Development of a library at Tha Sala Prasit School District Office. Secondary Education District 12*. (Master of Science Thesis). Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. [In Thai].
- Marenus, M. (2020). *Gardner's Theory of Multiple Intelligence*. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/multiple-intelligences.htm>
- National Library NewZealand. (2018). *School Library Development Framework*. Retrieved from <https://natlib.govt.nz/>
- New National Educational Act*. (2019). Retrieved from <http://psdg-obec.nma6.go.th/wp-content/uploads/2015/03/uploads/2015/03>
- Office of the Basic Education Commission. (2013). *School library standards under the Office of the Basic Education Commission, 2013*. Bangkok: The Office. [In Thai].
- Office of the Education Council (OEC). (2009). *Proposals for the Second Decade of Education Reform (2009-2018)*, Bangkok: OEC.
- Office of the National Education Commission, (1999) *National Education Act B.E. 2542 (1999) And Amendments (Second National Education Act B.E. 2545 (2002)*. Retrieved from http://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf [In Thai].

- Paichumnan, O. (2020, August 20). Personal communication [Personal interview].
- Phersongsri, K. (2013). *Perceptions of Library Management Effectiveness of Educational Personnel in Nakhon Si Thammarat Secondary Schools Educational Area 12*. *Journal of Southern Technology*, 6(2), 35-42. [In Thai].
- Prachasuk, R. & Chalermvongsave, W. (2020). Needs Assessment for Library Services of an Educational Opportunity Expansion Prainsuksa Klomsakul Utid School School Under Phra Nakhorn Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. *TLA Research Journal* .13(1), 51-65. [In Thai].
- Sanghaow,N., Pollharn,C. & Ubonlert, W. (2020). Guidelines for the Development of Learning Resources in School Under Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 2. *RMU journal*, 14(2). 67-74. [In Thai].
- The International Federation of Library Associations and Institutions. (2019). *School Libraries Gateways to Development*. Retrieved from <https://www.ifla.org>
- Western Governors University. (2020). *What is humanistic learning theory in education?*. Retrieved from <https://www.wgu.edu/blog/what-humanistic-learning-theory-education2007.html>